

ඉන්දියාවේ ගැමි ජනතාව එක්වැන්න කරන තොරතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය

2002 ජූලි මස ප්‍රකාශයට පත් LEISA සඟරාවේ, 18 වෙනමේ අංක 02 කලාපයේ 28 වෙනි පිටුවේ පල වූ 'Connecting Rural Communities in India' ලිපිය ඇසුරෙන් සිංහලට සකසන ලදී.

1998 වසරේ දී දකුණු ඉන්දියාවේ පොන්ච්චරි (Pondicherry) ප්‍රදේශයේ දී, එම්.එස්. ස්වාමිනාදන් පර්යේෂණ පදනම මගින් තොරතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය මගින් පොන්ච්චරි අවට පිහිටි ගම්මාන 10 ක් අන්තර්ජාලයට සම්බන්ධ තොරතුරු ජාලයකට සම්බන්ධ කරයි. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වී ඇත්තේ දුප්පතුන්, පරිසරය හා කාන්තාව ප්‍රථමයෙන් යන තේමාව යටතේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ සාමූහික සහභාගිත්වය තුළින් නවීන තාක්ෂණය භාවිතය වැඩි දියුණු කිරීමයි. පර්යේෂණ පදනමේ සභාපතිත්වය දරන ආචාර්ය එම්. එස්. ස්වාමිනාදන් මහතා නව තාක්ෂණය ව්‍යාප්ත වීම පිළිබඳ -ව

මනු ගේ අදහස් කෙටියෙන් මෙසේ පවසයි. "මාගේ, මේ දීර්ඝ කාලීන කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම් තුළ, මා දක ඇත්තේ තාක්ෂණය හේතුවෙන් දුප්පතුන්

ප්‍රතිලාභ ලබන සෑමවිටම පොහොසතුන්ට නිරායාසයෙන්ම ප්‍රතිලාභ ලැබුණ ද, මෙම ක්‍රියාවලිය ප්‍රතිවිරුද්ධ අතට සිදු නොවන බවයි." පොන්ච්චරි දකුණු ඉන්දියාවේ බෙංගාල බොක්ක ප්‍රදේශයේ පිහිටි පැරණි ප්‍රංශ යටත් විජිත ප්‍රදේශයකි. මෙහි ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වාසීන්ගේ ප්‍රධාන භාෂාව දෙමළ වන අතර සෑම පවුලේ 1/4 කම දෛනික ආදායම ඩොලරයකට අඩුය. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන්ම වී නැතිනම් උක් නිෂ්පාදන ප්‍රදේශයකි.

ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය කේන්ද්‍ර කොටගත් උප මධ්‍යස්ථාන ආකෘතිය (Hub and Spokes Model)

තොරතුරු ගම්මාන ව්‍යාපෘතිය ප්‍රධාන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් (Hub) කේන්ද්‍ර කොට

පිහිට වූ ග්‍රාමීය උප තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන 10 කින් සමන්විත ය. මෙම සෑම ගම්මානයකම පිහිටුවා ඇති ග්‍රාමීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක්ම පරිසනක, මුද්‍රණ යන්ත්‍ර, දුරකතන හා අන්තර්ජාල පහසුකම් වලින් සමන්විත වේ. මෙම මධ්‍යස්ථාන තුළ සෑම දෙනාගෙන්ම තෝරාගත් ස්වේච්ඡා පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලයක් සේවයේ නියුතු අතර එමගින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට නොමිලේ තොරතුරු සැපයීම, පරිසනක දැනුම ලබාදීම, අන්තර්ජාල, විද්‍යුත් තැපැල්, ෆැක්ස් පහසුකම් ලබාදීම හා මුද්‍රණ කටයුතු ලබාදීම සිදු වේ. විලිතුර හි පිහිටි ව්‍යාපෘතියේ කේන්ද්‍රීය ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට අවශ්‍ය කෘෂිකාර්මික තොරතුරු

යොබා, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, අධ්‍යාපනික අවස්ථාවන් හා කාලගුණය වැනි තොරතුරු, ග්‍රාමීය උප තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන වලට ලබාදීම සිදු වේ. මෙම තොරතුරු අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම් සහිත ජනතාවට පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකි පරිදි

දෙමළ භාෂාවට පරිවර්තනය කර දේශීය පුවත්ති සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට ලබා දීම සිදු කරයි.

තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් (Technical Infrastructure)

පොන්ච්චරි ප්‍රදේශය තුළ පිහිටුවන ලද ග්‍රාමීය මධ්‍යස්ථාන වලින් විදුලිය නොමැති ඒවාට හිරු එළිය භාවිතයෙන් විදුලිය ජනනය කෙරෙන උත්පාදක යන්ත්‍ර ලබා දෙන ලදී. එමෙන්ම, දුරකතන පහසුකම් අපහසු ප්‍රදේශ වලට රැහැන් රහිත දුරකතන පහසුකම් සපයනු ලැබීය. මෙමගින් වියදම බෙහෙවින් අඩු වූ අතර මෙම කටයුතු වල දී ස්වේච්ඡා සේවකයින් ගේ දායකත්වය කැපී

පරිවර්තනය
ඩබ්.ඒ. තාලක විජේසූරිය
සංඛ්‍යාත සහකාර
අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය.
හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු
පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

පෙනුණි. අඩු වියදම් තාක්ෂණ ක්‍රම භාවිතය නිසා වැඩිපුර ගම්මාන වලට සන්නිවේදන සම්බන්ධතා ලබා දීමට හැකි වූ අතර බොහෝ තාක්ෂණ ව්‍යාපෘති වල දී නොසලකා හරින ලද අංශයන් වූ පුහුණු කටයුතු හා ඇගයීමේ ක්‍රියාවලීන් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කළ හැකි විය.

තොරතුරු ජාලය ගොඩනැගීම (Building the Network)

ගම්මාන 13 ක සිදු කරන ලද සහභාගිත්ව **ගැමි විමසුම් ප්‍රවේශය Participatory Rural Appraisal** තුළින් යෝග්‍ය ස්ථානයන් තේරුම් ගැනීම සිදු කරන ලදී. මනා සම්බන්ධීකරණ, මාර්ග පහසුකම් සහිත පරිපාලන මූලස්ථානයක් හා වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයන් පිහිටි **විලිකුර** නගරය ප්‍රධාන කේන්ද්‍රය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය (Hub) ලෙස තෝරා ගැනුණි. මෙම මධ්‍යස්ථානය පරිසරය, මෝඩම්, දුරකථන, කුඩා දුරකථන හුවමාරුවක් සහ ගුවන් විදුලි උපකරණ වලින් සමන්විත විය. කාර්ය මණ්ඩලය විසින් තොරතුරු සකස් කිරීම, පරිවර්තනය, තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම සහ ඒවා ප්‍රවෘත්ති ජාලයට ලබාදීම සිදු කරනු ලබයි. උප මධ්‍යස්ථාන තෝරා ගැනීම ද සහභාගිත්ව ග්‍රාමීය විමසුම් ප්‍රවේශය තුළින් වැඩි අවධානයකින් යුක්තව සිදු කරන ලදී. මෙමගින් තොරතුරු සපයන ගොඩනැගිලි, විදුලිය ලබාගැනීම සහ ස්වේච්ඡා සේවකයින් හඳුනා ගැනීම ද සිදුවිය. පදනම මගින් සෑම ග්‍රාමීය උප මධ්‍යස්ථානයක් සමඟම, ගිවිසුමකට එළඹී අතර එමගින් උපකරණ සැපයීම, ප්‍රජාවගේ වගකීම්, පුහුණු කටයුතු, ස්වේච්ඡා කාර්ය මණ්ඩලයේ කටයුතු සහ බිල්පත් ගෙවීම වැනි කටයුතු සෑමට සාධාරණ වන ආකාරයට එකඟතාවන්ට පැමිණිණි.

සෑම ගම්මානයක්ම සුවිශේෂී එකක් වන අතර ව්‍යාපෘතිය තම අත්දැකීම් තුළින්, ඇතැම් මධ්‍යස්ථාන වසා දමා නව මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කොට තිබේ. පෞද්ගලික නිවෙස් හි ස්ථාපනය කළ සමහර ග්‍රාමීය දැනුම් මධ්‍යස්ථාන වසා දැමීමට සිදුවී ඇත්තේ සමාජයේ වරප්‍රසාද අහිමි පුරවැසියන්, තම නිවෙස් වලට පැමිණීම පිළිබඳව ඒවායේ අයිතිකරුවන් අකමැති වීම නිසාත්, ඇතැම් කළමණාකරුවන් තම දැනුම නොමිලයේ බෙදා හරිනු ලබන අකමැත්ත පෙන්වීම නිසාත්ය. සෑම දැනුම් මධ්‍යස්ථානයකම සාර්ථකත්වය සඳහා ප්‍රජා අයිතිවාසිකම්වල බලපෑම කොතෙක් දැයි අත්දැකීම් තුළින් පර්යේෂණ පදනම අවබෝධ කොටගෙන තිබේ. එබැවින්, සමස්ථ ප්‍රජාව මෙම ව්‍යාපෘතියේ එක් කණ්ඩායමකට හෝ කුලයකට අයත් නොවන බව පිළිගත යුතුය.

කාර්ය මණ්ඩලය හා පුහුණුව (Staff and Training)

මධ්‍යස්ථාන කාර්ය මණ්ඩලය, ප්‍රජා සාමාජිකයන් විසින් හඳුනා ගන්නා ලද ගැමි ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් සමන්විතය. **ස්වාමීන්ව පදනමේ** ගිවිසුමේ ඇතුළත් කරුණු අනුව, මෙම ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් අවම වශයෙන් 50% ක් වත් කාන්තාවෝ වෙති. පදනම මගින් ඔවුන් වෙත පිරිනමන පුහුණු වැඩ සටහන් අතර පරිසරය පුහුණුව, පරිසරය මුද්‍රණ කටයුතු, වෙබ් අඩවි නිර්මාණය, හඬ පටිගත කිරීම්, ගුවන්විදුලි දත්ත විකාශනය ආදිය වේ. මෙහි දී ස්වේච්ඡා සේවකයෝ විද්‍යාත්මක තැපැල් යැවීම සහ ආකස් පණිවුඩ යැවීමටත් උගනිති. එමගින්, සමහරු ලිපි ශීර්ෂ, පෝස්ටර් නිර්මාණය, ආරාධනා පත්‍ර සැකසීම හා පරිසරය වැඩසටහන් සම්පාදනය වැනි ක්ෂේත්‍රවල පුහුණුව ලබති. මෙවැනි සේවාවන් ලබාදීම, මෙම මධ්‍යස්ථාන වලට ආදායම් උපයන මාර්ගයන් බැවින් පෙනී ගොස් තිබේ. ග්‍රාමීය දැනුම් තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන වල ස්වේච්ඡා සේවකයන්ට පුළුල්ව වාර්තාකරුවන් සමඟ වැඩ කරමින් තොරතුරු සෑදීම හා පැහැදිලිව ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය ජනමාධ්‍ය කුසලතා පුහුණුවක් ද පදනම මගින් ලබාදෙයි.

තොරතුරු වල ගුණාත්මක තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම (Value Addition)

තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන ලබා ගන්නා තොරතුරු දේශීය වශයෙන් ගැලපෙන පරිදි සකස් කොට දෙමළ මාධ්‍යයෙන් බෙදාහැරීම, ව්‍යාපෘතියේ වැදගත් අංගයකි. මෙය බොහෝ විට සිදුවන්නේ **විලිකුර** හි පිහිටි ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානයේ දී ය. තොරතුරු දේශීය භාවිතයට ගැලපෙන පරිදි සැකසීම සිදුවන්නේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාව තුළින් හඳුනාගත් බුද්ධිමත්, පළපුරුදු, දේශීය දැනුමෙන් යුත් පුද්ගලයින්ගේ **Intelligent Intermediaries** සහයෙනි. ප්‍රජා ස්වේච්ඡා සේවකයන් විසින් සැකසූ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයට ලබාදීම විශේෂ අවස්ථාවකි. මෙම තොරතුරු අතර කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් මිල ගණන් (බීජ, පොහොර, කෘෂි රසායනික) කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළඳපොළ මිල, අපනයන අවස්ථාවන්, ප්‍රජා අයිතිවාසිකම්, මූල්‍ය වෙළඳපොළ (බැංකු කටයුතු) සෞඛ්‍ය (ආරෝග්‍ය ශාලා, විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්, කාන්තා රෝග, ළමා රෝග) ප්‍රවාහනය (මාර්ගවල තත්වය, දුම්රිය ධාවන කාලසටහන්), කාලගුණය (බීජ වැපිරීමට සුදුසු කාලයන් වැඩි වශයෙන් මාළු ඇල්ලීමට සුදුසු ප්‍රදේශ, මුහුදු රළ වල ස්වභාවය)

වැනි ඒවා ප්‍රධාන වේ. තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ගොවීන්ගේ පවතින උද්යෝගය වර්ධනය වීමක් පවතී. උද්‍යෝගයක් ලෙස 2001 වසරේ දී ප්‍රදේශයේ උක් වගාවන් බේරා ගැනීමට ග්‍රාමීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයන් ගෙන් මහත් පිටුවහලක් ලැබුණු බව ගොවීන් පවසන ලදී. එනම් උක් වගාවන්ට පැතිර ගිය පාදස්ථ කුණු වීමේ දීලීර රෝගය මර්ධනය සඳහා තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය සඳහා කීට විද්‍යාඥයෙකුගේ සේවය ලබා දීමය.

මෙයට අමතරව අන්තර්ජාලය හරහා ලබා ගන්නා කාලගුණ අනාවැකි තොරතුරු, ග්‍රාමීය මධ්‍යස්ථාන වටා ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර පද්ධතියක් මගින් විසුරුවා හරිනු ලැබේ. **වීරම්පට්ටිනාම් ධීවර ගම්මානයෙහි පිහිටි ග්‍රාමීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් එක්සත් ජනපද නාවික හමුදාවේ වෙබ් අඩවියෙන් (US Navy Website) මුහුදු රළ වල ස්වභාවය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගන්නා අතර එමගින් බොහෝ බොක්කේ මුහුදු රළ වල උච්චත්වය පිළිබඳ තොරතුරු පැය 12 ට වකාවක් පුරෝකථනය කරයි.** මෙම තොරතුරු සිතියම් ගත කොට ධීවරයන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රදර්ශනය කරන අතර කියවීමට නොහැකි ධීවර ප්‍රජාව සඳහා ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර මගින් තොරතුරු විසුරුවා හරිනු ලබයි. මෝටර් බෝට්ටු නොමැති වීරම්පට්ටිනාම් ධීවර ගම්මානයේ බොහෝමක් ධීවරයන් මෙම තොරතුරු සඳහා වැඩි වශයෙන් සැලකිලිමත් වනුයේ තම ජීවිතාරක්‍ෂාව සඳහා වේ.

ගොවි දිනපොත (Farmer's Diary)

විලිතුරු ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය මගින් **ගොවි දිනපොත** නමින් වැඩසටහනක් ආරම්භ කර ඇති අතර මේ මගින් දිනපතා තොරතුරු විවරණිකාවක් ග්‍රාමීය දැනුම මධ්‍යස්ථාන වලට යවනු ලැබේ. මෙම විවරණිකාව මගින් කෘෂිකර්මය හා සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ තාක්‍ෂණික තොරතුරු, ඒකාබද්ධ පලිබෝධ මර්ධනය, (Integrated Pest Management). ඒකාබද්ධ බෝග කළමනාකරණය, (Integrated Crop Management) ඒකාබද්ධ ශාක පෝෂක කළමනාකරණය (Integrated Nutrition Management) සම්බන්ධ වැදගත් තොරතුරු ග්‍රාමීය ගොවි ජනතාවට ලබාදීමට සලස්වයි. මෙම කාලීන තොරතුරු කෘෂි කාර්මික විශ්ව විද්‍යාලය, නම්ල්නාඩු පශු වෛද්‍ය විශ්ව විද්‍යාලය, පර්යේෂණ ආයතන සහ පාරම්පරික දේශීය දැනුම භාවිතා කරන ගොවීන්ගෙන් ලබා ගැනීම සිදුවේ.

ව්‍යාප්ති සේවාව සමඟ සම්බන්ධ වීම (Linking with Extension)

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ මනා සහයෝගීතාවයෙන් එක්ව කටයුතු කිරීම, තොරතුරු ගම්මාන වැඩසටහනෙහි වැදගත් කොටසක් වෙයි. **විලිතුරු** ප්‍රධාන තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය සමඟ සම්බන්ධ වී, කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති අංශය සිය **ගොවිපල සායන (Farm Clinics) පැවැත්වීමට** අපේක්‍ෂා කරයි. මෙමගින් ව්‍යාප්තිකාරකයින්ට ඉතා ඉක්මණින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය සමඟ තොරතුරු හුවමාරුවට පහසුකම් ලැබෙයි. මෙමගින් ගම්මාන තුනක පිහිටි ග්‍රාමීය දැනුම් මධ්‍යස්ථාන සමඟ ගොවිපල සායන මගින් කෘෂිකාර්මික තොරතුරු බෙදාහැරීම සිදු වේ. තව ද, පදනම මගින් වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කරගෙන යන අතර මෙහි කලාපයට අදාළ සියළුම කෘෂිකාර්මික තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. මෙම තොරතුරු වන්නේ,

- කෘෂිකර්ම නිලධාරීන් මගින් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇති පුහුණු පාඨමාලාවන්
- කෘෂි ව්‍යාප්ති කාරකයින්, විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්යවරුන් සහ සාම්ප්‍රදායික දැනුම ඇති පුද්ගලයන් විසින් සකසන ලද ඒකාබද්ධ පලිබෝධ කළමනාකරණය පිළිබඳ තොරතුරු
- ජෛව කෘෂිනාශක, (Bio-Pesticides) ජෛව පොහොර (Bio-Fertilizers) සහ ජෛව උත්තේජක(Bio-Remediation Agents) පිළිබඳ තොරතුරු
- ඒකාබද්ධ බෝග සහ සත්ත්ව පාලන කෘෂිකාර්මික පද්ධති පිළිබඳ තොරතුරු
- ජල සම්පත් සුරැකීම, තිරසාර ලෙස භාවිතය සහ ප්‍රජා ජල බැංකු පිළිබඳ තොරතුරු
- ගොවීන්ට ආදාය වන රජයේ අන-පනත් පිළිබඳ තොරතුරු

වෙබ් අඩවිය ක්‍රියාත්මක වීමේ දී **පොත්පිටපි** කලාපයේ ග්‍රාමීය දැනුම් මධ්‍යස්ථාන වලට සම්බන්ධ ප්‍රජාවට, ව්‍යාප්ති කාරකයින්ට සහ දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩල වලට මෙන්ම ඕනෑම අයෙකුට වැදගත් තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකි වේ.

බල අධිකාරිය සහ කාන්තා සහභාගිත්වය (Power and Gender Impacts)

ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදීම **ස්වාමිනාදන් පදනම** මගින්, කුල හේදය නිසා නොසලකා

හැර තිබූ ජන කොට්ඨාශ වලට ද ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රතිලාභ ලැබීමට අවශ්‍ය පසුබිම සහතික කරන ලදී. එමෙන්ම, පුහුණු ස්වේච්ඡා සේවකයින්ගෙන් 50% වත් අවම වශයෙන් කාන්තාවන් විය යුතු බවට ගිවිසුම් ගත කිරීම සිදු කරන ලදී. තමන් සතු දැනුම ගැමි දිළිඳු ප්‍රජාව වෙත බලය පැතිරවීමට යොදාගත් ග්‍රාමීය නායකයින් හා රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට තව ව්‍යාපෘතිය නිසා සිදුවන නිදහස් තොරතුරු සම්ප්‍රේෂණය තර්ජනයක් වී තිබේ. ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදීම කාන්තා සහභාගිත්වය වැඩි කිරීම සඳහා ආධාර කිරීම එහි සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් ඉවහල් විය. ග්‍රාමීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයන් හි දත්තයන්ට අනුව, මධ්‍යස්ථාන වල දී, පරිඝනක භාවිතා කල ප්‍රමාණයෙන් 34% - 50% කාන්තාවන් විය. කාන්තා ප්‍රවේශය ඉතා අඩු මට්ටමක පැවති ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වල සිදුවී ඇති මෙම වර්ධනය සුවිශේෂී විය. තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන සමඟ සම්බන්ධ වීමෙන් ලද අළුත් අත්දැකීම් හේතුවෙන් කාන්තාවන්ට ගැමි ප්‍රජාව තුළ තව ප්‍රවේශයක් හිමි වූ අතර තාක්ෂණය තවදුරටත් පුරුෂ ආධිපත්‍යයට නතු වූ දෙයක් නොවන බැව් ප්‍රචලිත විය. කාන්තාවන් ප්‍රධාන වශයෙන්ම, තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන වලට පැමිණියේ, පවුලට ආදායම් ලබා ගැනීමේ මාර්ග, සුභ සාධන වැඩ පිළිවෙලවල්, අඩු වියදම් රක්ෂණ ක්‍රම, සෞඛ්‍යය හා දරුවන්ගේ පෝෂණය වැනි කරුණු සම්බන්ධව තොරතුරු ලබා ගැනීමට ය. මේ අනුව, සමහර කාන්තාවන් තව ගෘහස්ථ කර්මාන්ත ආරම්භ කිරීමට ද පෙළඹී තිබුණි. තම වැටුපෙන් කොටසක් ධාන්‍ය ලෙස ලබන කාන්තාවන්ට දැඩි ලෙස අවශ්‍ය වූයේ ධාන්‍ය මිල පිළිබඳ තොරතුරු විය.

ඉගෙනගත් ද (Lessons Learnt)

ව්‍යාපෘති කාර්ය මණ්ඩලය විසින් හඳුනාගෙන ඇති ගැටළු වලින් අන්තර්ජාලය තුළ දේශීය භාෂාවන් භාවිතා නොවීම, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවතින විදුලිය හා දුරකතන අපහසුතා සහ දේශීය රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු පිළිබඳ තමන් සතු කරගෙන ඇති ඒකාධිකාරය අත්හැරීමට ඇති අකමැත්ත ආදිය ප්‍රධාන වේ. ව්‍යාපෘතියේ නායකයන් වන **බාලජී හා අරුණාවලම්** පවසන්නේ **‘ග්‍රාමීය දිළිඳු ප්‍රජාවගේ ජීවන මට්ටම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය මගින් සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි බවයි.** ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිටින පාරම්පරික දැනුම් සම්භාරයක් සහිත පුද්ගලයන්ගේ (Intelligent Intermediaries) දායකත්වය ලබා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය ය. තොරතුරු සම්පාදනය කොට ලබාදෙන අය සහ තොරතුරු භාවිතා කරන්නන්

අතර නිරන්තර සංවාදයක් තිබීම වැදගත් වේ. ප්‍රජා බැංකු කටයුතු සහ ග්‍රාමීය සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ණය ලබාදීම සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කිරීමේ පුළුල් විභවතාවයක් පවතී. එමෙන්ම, රාජ්‍ය ව්‍යාපෘති හා ඒවායේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව ග්‍රාමීය ජනතාව දැනුවත් කිරීම මෙන්ම නිෂ්පාදකයින්ගේ **කේවල් කිරීමේ ශක්තිය (Bargaining Power)** වැඩි කිරීම සඳහා ද තොරතුරු තාක්ෂණය මනාසේ උපයෝගී කරගෙන තිබේ.

සහභාගිත්වය තුළින් තිරසර සංවර්ධනය (Sustainability Through Partnership)

තොරතුරු ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රතිලාභ ලබන්නන්ගෙන් වැඩි කොටසක් දරිද්‍රතාවයේ සීමාවට පහළින් සිටීම ව්‍යාපෘතියෙහි තිරසාර බවට පවතින ප්‍රධාන ගැටළුවකි. ග්‍රාමීය තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන වලින් බොහොමයකම සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් ස්වේච්ඡා සේවකයන් මගින් සිදුවෙයි. ව්‍යාපෘතිය නිසා ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට ලැබී ඇති ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට, ගෙන රජයේ විද්‍යුත් හා තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පර්යේෂණය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීමට අදහස් කොට ඇත. ඉදිරි පර්යේෂණ සැලසුම් වල දී බැංකු කටයුතු, කෘෂිකර්ම, අධ්‍යාපන, සංඛ්‍යාලේඛන වැනි දෙපාර්තමේන්තු ද ව්‍යාපෘතියට එක් කිරීමට තීරණය කොට තිබේ. ඉන්දීය මාධ්‍ය මගින් ලැබුණු දායකත්වය සහ අන්තර්ජාතිකව ඇගයීමට ලක්වීම ව්‍යාපෘතියෙහි සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් ඉවහල් වී පවතී.

විශ්වකරණය කරා (Going Global)

තොරතුරු ගම්මාන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය ජාත්‍යන්තරව අවධානයට යොමු වී ඇති අතර ඒ තුළ සුවිශේෂී වන ප්‍රජාවගේ දායකත්වය සහ දේශීයත්වය නිසා ජාත්‍යන්තර සංවිධානයක් වන **G8 සංවිධානයේ** අවධානයට ද ලක්ව පවතී. එමෙන්ම, ජාත්‍යන්තර **විවෘත දැනුම් ජාල සංවිධානය (Open Knowledge Network) පොන්ච්චරි ප්‍රවේශය (Pondicherry Approach)** ජාත්‍යන්තර තොරතුරු ජාලයක් සේ ව්‍යාප්ත කිරීමට අදහස් කොට තිබේ. එමෙන්ම, එංගලන්තයේ **One World International** වැනි ජාත්‍යන්තර සංවිධාන වල ද අවධානය ව්‍යාපෘතිය වෙත යොමු වී තිබේ. මේ තුළින් ආනගතයේ දී **පොන්ච්චරි ප්‍රවේශය** ලෝකයේ බොහෝ ප්‍රදේශ වල ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ජන ජීවිතය ඉහළ නැංවීම සඳහා හොඳ පදනමක් වේ.